

מכתב עוז חביון ממוהרנ"ת מברסלב זיע"א שכתב לבנו לקראת שבת בראשית שנת תקצ"ח

ברוך ה' אֱשֶׁמֶרֶת הַבֶּקֶר יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ. תקצ"ח נְעַמְרוֹב:

שְׁלוֹם לְאַהֲבָי בְּנֵי יָדִיד נִפְשֵׁי וּלְבָבֵי הַוְּתִיק הַמְּפֹלָא מוֹרְנוּ הָרַב יִצְחָק שְׁיַחֲיָה:

מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי אֶתְמוֹל בְּיוֹם ה' סְמוּךְ לְמִנְחָה, עַל יְדֵי אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהִיא צִיר מִיָּחַד אֵלֵי עַל אוֹדוֹת עֶסְקִינוּ. ה' יִגְמֹר לְטוֹבָה. לַעֲת עֵתָה צְרִיכִין עֲדִין תַּפְלָה וְתַחֲנוּנִים הַרְבֵּה שְׁיִגְמֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו הַנְּפֹלָאִים לְטוֹבָה מְהֵרָה. וְלֵה' הִישׁוּעָה. עַד הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמָיו בְּדַרְכֵים נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים מְאֹד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמְעוּ וְלֹא נִרְאוּ וְכוּ'. רַבּוֹת עֲשִׂית אֶתָּה ה' אֱלֹקֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ וְכוּ'. גַּם עֵתָה אֵל יַעֲזִבֵנוּ וְאֵל יִטְשֵׁנוּ. וְלִמְעַן שְׁמוֹ הַגָּדוֹל יַעֲשֶׂה וְיִגְמֹר חֲפָצֵנוּ לְטוֹבָה מְהֵרָה אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן. וְהִנֵּה לֹא עָלָה עַל דַּעְתִּי אֶתְמוֹל לְהִשְׁיבוּ הַיּוֹם, כִּי טְרַדְתָּ שַׁבַּת עָלַי עַל פִּי רַב מִיּוֹם ה'. וְהֶעֱקַר אֵיךְ זֹכִיךְ עַל כָּל פְּנִים לְהִתְחִיל מִשַּׁבַּת זוּ. כִּי בְּכָל יוֹם וְיוֹם צְרִיכִין לְהִתְחִיל מִכָּל שָׁכַן וְכָל שָׁכַן בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ שֶׁהוּא כָּל חַיּוֹת שֶׁל כָּל יָמוֹת הַשָּׁבוּעַ. וְהוּא כָּלוּ תְּשׁוּבָה בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה מִתּוֹךְ עֲנֵג שַׁבַּת. בְּבַחֲיִנַת אַהֲבָה בְּתַעֲנוּגִים וְכוּ'. וְגַדְל רִיחוּקֵנוּ מִשַּׁבַּת יוֹדֵעַ כָּל אֶחָד בְּנִפְשׁוֹ. אֵךְ אֵךְ עַל פִּי כֵן כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּפִי הַנִּקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בּוֹ עֲדִין כֵּן נִמְשָׁךְ קֹדֶשֶׁת שַׁבַּת עָלָיו. אֲבָל אֵךְ עַל פִּי כֵן שַׁבַּת וְיוֹם טוֹב צְרִיכִין הַכְּנָה כְּמוֹ שֶׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה. וְעַקֵּר הַהַכְּנָה הוּא הַרְצוֹן - לְזַכֵּר בְּפִשְׁטוֹת אֶת הַשַּׁבַּת בְּכָל יוֹם וְיוֹם: וְלִקְיָם מִחַד בְּשַׁבַּת לְשַׁבַּת. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת לְקֹדֶשׁוֹ, זְכָרְהוּ מֵאֶחָד בְּשַׁבַּת:

מִכָּל שָׁכַן וְכָל שָׁכַן כְּשִׁמְגִיעַ מִהִתְלַתָּא יוֹמָא דְקָמֵי שַׁבְּתָא. בְּפִרְט מִיּוֹם ה' בְּשַׁבַּת, שְׁכָל יִשְׂרָאֵל מְכִינִין עֲצָמָן עַל שַׁבַּת, וְכָל אֶחָד רֵץ וּמִתְיַגַּע לְקִנּוֹת קָמַח וּבִשָּׂר וְכוּ' לְצַרְךָ שַׁבַּת. מִי יוֹכַל לְשַׁעַר הַהִתְנוּצָצוֹת שֶׁבְּלָבוֹ מֵהַ שְׁנַעֲשֶׂה מִזֶּה שֶׁעֲשׂוּעִים נוֹרָאִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אֲבָל זֶה כָּל יִשְׂרָאֵל מְקִימִין בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְגַם אָנוּ בְּכָלְלָם, בּוֹדָאֵי אֲשֶׁרֵינוּ אֲשֶׁרֵי כְּלָנוּ שְׁזַכִּינוּ לְמִתְנַה טוֹבָה וְיִקְרָה כְּזֹאת, שֶׁהִיְתָה גְנוּזָה בְּבֵית גְּנָזִיו וְשַׁבַּת שְׁמָה. וּבּוֹדָאֵי צְרִיכִין לְקִיָּם זֹאת בְּפִשְׁטוֹת בְּלֵי חֲכָמוֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָה.

אֲבָל הֶעֱקַר לְהַכִּין עֲצָמוֹ בְּלָבּוֹ וּנְפִשׁוֹ לְחַשֵּׁב מַחֲשָׁבוֹת אֵיךְ זֹכִיךְ לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ קֹדֶשֶׁת שַׁבַּת קֹדֶשׁ עַל כָּל פְּנִים עֵתָה. וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל זֶה. וּבְפִרְטוֹת אֵי

אפֿשר לְבָאָר כָּל זֶה, בְּפֶרֶט עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה. הֵן עַל כָּל אֱלֹה הִיָּה רְחוּק בְּעֵינַי לְהַשִּׁיבוּ מִיָּד, בְּפֶרֶט רַבּוּי צַעֲרֵי שַׁיִשׁ לִי מֵעַסְקֵי שַׁיִשׁ לִי כְּלִיּוֹן עֵינַיִם הִרְבֵּה מְאֹד שְׂאֵזְכָּה שְׁיִגְמֹר לְטוֹבָה. וְגַם הַצַּעַר מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִפְּחַד הַצָּרוֹת הַעוֹבְרִים עִתָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו יִשְׁמֹר אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וּבְצֵל כְּנַפְיָהּ תִּסְתִּירֵנוּ. אַךְ עִם כָּל זֶה בְּעֵת שְׁקִרִיתִי הַפְּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם חֶלֶף וְעֵבֶר עַל יְדַעְתִּי עֲצָם תִּשְׁוֹקְתֶךָ לְמִכְתָּבִי, וְאִמְרִתִּי בְּלִבִּי לְקַיֵּם בְּזֶה מִצְוֵה הַגְּדוּלָּה מֵהַכֵּל שֶׁהוּא וְשִׁנְתָם לְבָנֶיךָ וְכוּ' וְהוֹדַעְתָם לְבָנֶיךָ וּלְבָנֵי בְנֶיךָ, כִּאֲשֶׁר הִזְהִירֵנוּ הוּא זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה אֹר חַיֵּינוּ בְּפֶרוּשׁ. וְנִתְחַזְקֵתִי בְּזֶה לְהַשִּׁיבֶךָ מִיָּד.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר הִזְכִּירֵתִי עֲצָמֵי וְאֲתָכֶם קִדְשֵׁת שַׁבַּת קִדְשׁ שֶׁהוּא כָּלֵל וְשֶׁרֶשׁ כָּל הַקִּדְשׁוֹת. וַיֵּשׁ הִרְבֵּה לְדַבֵּר בְּזֶה. וְהֵעֱקָר לְהִתְחַזֵּק וּלְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְקַבֵּל כָּל שַׁבַּת וְשַׁבַּת בְּשִׂמְחָה גְדוּלָּה בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן טוֹב וּלְגַרֵּשׁ וּלְהִרְחִיק עַל כָּל פְּנִים אֲזִי כָּל מִינֵי עֲצָבוֹת וְיָגוֹן וְאַנְחָה. בְּפֶרֶט טְרַדְתִּי וְדֹאגַת הַפְּרִנְסָה לְהַשְׁפִּיחַ וּלְסַלֵּק הַכֵּל מִדַּעְתּוֹ. עַד שִׁיזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ שְׂמִיחַת שַׁבַּת עַל כָּל יְמֵי הַחַל. שְׂגַם בְּיָמֵי הַחַל יִתְחַזֵּק בְּבִטְחוֹן חֵזֶק תָּמִיד וַיִּשְׂמַח נַפְשׁוֹ בַּה' בְּנִקְדוּתָיו הַטּוֹבִים, בְּבַחֲנֵינֵת אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדִי. וְתַהֲלֵה לְאֵל אֵין לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ לְהַזְכִּיר הַתּוֹרָה הַנּוֹרָאָה אֲזַמְרָה, אֲלֵפִים פְּעָמִים בְּכָל יוֹם. כִּי הִיא חַיֵּינוּ וְכוּ':

וְעִתָּה בְּנֵי חֲבִיבֵי חֲמֻדַּת לְבָבִי הוֹד לְבִי וְנַפְשִׁי, טָרַם הִתְחַלַּתִּי לְהַשִּׁיבֶךָ עַל מִכְתָּבֶךָ. תַּהֲלֵה לְאֵל בְּחִסְדּוֹ הַנִּפְלָא כְּבָר הַשִּׁיבוֹתֶיךָ הִרְבֵּה. כִּי כָּל מָה שֶׁכְּתַבְתִּי לְךָ עַד הֵנָּה בְּזֶה אֵתָה יָכוֹל לְהַחִיּוֹת נַפְשֶׁךָ תָּמִיד, וּלְקַבֵּל מֵהֶם עֲצוֹת בְּכָל יוֹם. כִּי שַׁבַּת קִדְשׁ הוּא עֲצָה נִפְלָאָה עַל הַכֵּל בְּבַחֲנֵינֵת שַׁבַּת אֲגִין עַל אָדָם הָרֵאשׁוֹן כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה. כְּמוֹ שְׂבָאָר אֹר חַיֵּינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה בְּהַמְעַשֶׂה הַנּוֹרָאָה שֶׁל הַבְּנִיִם שֶׁנִּחְלְפוּ שְׂכַאֲשֶׁר מְגַרְשִׁין אֶת הָאָדָם מֵהֶגֶן הַקְּדוֹשׁ שֶׁהוּא סוּד בַּחֲנִינֵת הֶגֶן עֵדֶן צְרִיף שִׁיעֵמַד עֲצָמוּ אֲצֵל שַׁבַּת שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת הַמֶּלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שָׁלוּ וְכוּ'. וְאִם כִּי שְׂגָבוּ הַדְּבָרִים מְאֹד מְאֹד גַּם מִדַּעְתִּי מִכָּל שְׂכֵן מִדַּעְתְּכֶם. עִם כָּל זֶה יְדַעְתִּי בְּבִירוֹר שֶׁעֵקֶר כּוֹנֵנְתוֹ הוּא בְּפִשְׁטוֹת לְעַמֵּד עֲצָמוּ אֲצֵל שַׁבַּת כִּאֲשֶׁר כְּתַבְתִּי לְעֵיל. וְגַם בְּזֶה יֵשׁ הִרְבֵּה לְדַבֵּר. וְדַע בְּנֵי חֲבִיבֵי שְׂגַם לִי נִדְמָה שְׁלֵא עֵבֶר עָלִי מִעוּדֵי כִאֲשֶׁר עֵבֶר עָלִי אַחַר רֵאשׁ הַשָּׁנָה הַזֶּה בְּפֶרֶט בְּסִכּוֹת. וְהֵאֱמַת הוּא כֵּן, אַךְ אַף עַל פִּי כֵּן יְדַעְתִּי שְׂגַם בְּכָל פֶּעַם שֶׁעֵבֶר עָלִי מָה שֶׁעֵבֶר כָּל מִשְׁבְּרֵיךָ וְגִלְיָךָ עָלִי עֵבְרוּ הִיָּה בְּכָל פֶּעַם שְׁנוּיִים. גְּלִים וְתַהוֹמוֹת וְכוּ' וְכוּ' שְׁלֵא עֵבְרוּ מֵעוֹלָם. וְכָךְ עוֹבֵר עַל כָּל אָדָם בְּכָל פֶּעַם דְּבָרִים חֲדָשִׁים בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בְּעֵקוֹן ח'ו'. וְעִם כָּל זֶה מְדָה טוֹבָה מְרַבָּה וְחִסְדּוֹ גָּבֵר עָלִי וְעָלֶיךָ גַּם כֵּן:

וְעִזְרֵנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּנִפְלְאוֹתָיו וְטוֹבוֹתָיו וְנִסֵּיוֹ שֶׁבְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת עָרַב וּבִקְרָ וְצַהֲרִים, בְּפֶרֶט בְּיָמִים טוֹבִים קְדוּשִׁים, בְּפֶרֶט בְּיָרַח הָאֵיתָנִים שְׂאֵיתָן בְּמִצְוֹת הוּא חֲדָשׁ תִּשְׁרִי

הקדוש והנורא מאד שזכינו לישועות נפלאות. ולחטף גם קצת ששון ושמחה. ולישב בספה בכל יום ולאחז בדינו מאנא קרבא מטה עז, הם האתרוג והלולב והדס וערבה הקדושים והנוראים מאד, ולצעק הושענא הושענא בכל יום, ובפרט בהושענא רבא, ולשמח בשמיני עצרת ושמחת תורה. והכל בכח הראש השנה הקדוש והנשגב והנורא מאד שזכינו להתקבץ יחד במקום גניזתו הקדוש. אשרינו שזכינו לזה.

אשרי האזנים והעינים השומעים והרואים הצרופים הקדושים והנוראים שגלה על סוד חדש תשרי שהוא צרוף אתה פוררת בעזף ים שפרת ראשי תנינים וכו'. ואתם ידעתם את נפש הגר פי גרים, ורעם גבורתו מי יתבונן. דמי יתבונן בודאי, מי יתבונן, דמי יתבונן איך נתקרבו וזכו רחוקים כאלו להתקרב לאור כזה לידע מצרופים כאלה. בפרט עם חבור כל התורה הקדושה שנתגלה שם צרופים נוראים האלו:

ובאמת אני מודיע לך בני חביבי ויקירי, שבכל עת שהזכרתי עצמי בכונה תבת תשרי עם הצרופים הנוראים והנשגבים האלו התחזקתי עצמי הרבה על כל מה שעבר עלי. כי כל לב מבין ראוי להבין מרחוק שבתשרי הוא מלחמה עצומה לכל אחד ואחד, כאשר מקדימין לצעק בכל חדש אלול אם תחנה עלי מחנה לא יירא לבי אם תקום עלי מלחמה וכו'. אבל בזאת אני בוטח בודאי בכל מה שכתבתי עד הנה בקדשת שבת קדש ובקדשת תשרי וכו' וכו'. והכל הוא כח קדשת הצדיק האמת שגלה כל זה ועוסק בכל זה עדין. כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם. וכמו שכתוב בזהר הקדוש שאלמלא תפלת הצדיקים שמתו שמתפללין על החיים לא אתקים עלמא פרגעא חדא. וחבה יתרה נודעת לנו שתהלה לאל אנו יודעים מהצדיק האמת שעוסק בתקוננו עם כל הצדיקים שוכני עפר אשר מימות אבותינו זכות כלם יגן עלינו תמיד אמן:

ואשר כתבת שבעת שעובר ההרפתקאות והבלבולים אי אפשר להרגיש חסדי ה', רק אחר כך כשמרחיב קצת אז רואים נפלאות חסדי ה'. זאת אני יודע מכבר מימים רבים, וכבר דברתי מזה עם אדוננו מורנו ורבינו זכרוננו לברכה בעצמו ואמר לי שכן הוא. אף אף על פי כן היה פונתו שיתחזק האדם דיקא בעת הדחק הגדול למצא איזה הרחבה. עד שירגיש אז דיקא חסדי ה' ונפלאותיו. ועל כל פנים יאמין בהם באמונה שלמה שבודאי השם יתברך טוב לכל בכל עת. וכבר עזר לו הרבה. ובודאי לא יעזב אותו גם עתה, וזה עקר המלחמה להפך היגון ואנחה דיקא לששון ולשמחה. וכבר דברנו בזה הרבה, ועוד חזון למועד שיפקח ה' עינינו לדבר בזה, ללמד וללמד לשמר ולעשות ולקיים וכו'. יתר מזה אין פנאי להאריך יותר:

ועתה בני תקיים מצות אהבת חברים ותעתיק האגרת הזה אות באות ותשלחהו מיד לקהלת קדש קרומינטשאק לידידנו רבי אפרים נרו יאיר, כי אין לי פנאי לכתב לו בעצמי, והעקר מחמת שגם הוא מתרשל לכתב לי כפאר הוכחתי הרבה על זה. ותקיים כל זה מיד, ותכתב לי תכף על ידי הפאסט אם קבלת מכתב זה ואם קימת לשלח לרבי אפרים כנ"ל: גם תודיע לי מיד מבן אחותי הרב אייזיק אם הוא בחיים. כי שמעתי מרחוק שמועה לא טובה ואיני יודע האמת. וגם זה רמז והתעוררות גדול להתחזק בכל הנ"ל, עד נזכה לתשובה של שבת בשלמות מהרה.

טוב להודות לה' שהתחלתי משבת וסימתי בשבת, כי כל החיות מראש ועד סוף הוא שבת קדש. והנה כבר לשו תהלה לאל החלה הקדושה של שבת קדש. ואור היום ממשמש לבוא. ובעל הרחמים והחסד ישביענו בבקר חסדו וטובו. חסדי ה' כי לא תמנו וכו' חדשים לבקרים רבה אמונתך, שהחסדים מתחדשים בכל בקר כמו שפרש רש"י שם, וצריכין להאמין בזה בכל יום ובפרט ביום הששי שהוא הכנה לשבת, שהוא עצם החסד והרחמים רעוא דרעוין, חסדו גבר עלינו ואמת ה' לעולם:

דברי אביך

המחיה עצמו בכל עת בכל הדרכים הנ"ל ובכל הפלול בהם עד אין סוף ואין תכלית. ושתבח העשה גדלת עד אין חקר נסים ונפלאות עד אין מספר, אשר עד הנה עצרונו רחמיו ולא עצבונו חסדיו, בשם קדשו בטחנו שלא יטשנו לנצח. כותב בדמע מרב צער ומרב שמחה, מתחזק ומתגבר בכל עת להגביר השמחה. להפך היגון ואנחה לששון ולשמחה

נתן מברסלב:

מאלף תבין לקרות מכתבי זה לידידנו אוהבנו באמת. וגם לידידי רבי איצ'א בן רבי אברהם דב ולדבר עמו למעני שאל יתרחק מאתנו, ואם קשה לו לנסע לפה, על כל פנים יבוא לברסלב בעת שאהיה שם אם ירצה השם. על כל פנים יהיה לבו חזק עמנו תמיד באמת. אם תוכל להתועד עם ידיד נפשי ולבבי הנתיק היקר פרי צדיק וכו' ותראה לדבר עמו בינה לבינו ותראה לו מכתבי זה אולי יבין מזה איזה רמזים לעצמו, השם יתברך יודע כי אין פונתי לכבודי חלילה כי בודאי איני כדאי שיבוא אלי. אף למענו אני מזרזו. **כי גם הוא בעצמו יודע שבודאי יהיה לו לטובה עצומה נצחית, אם היה מתראה פנים עמי לעתים על כל פנים: ורצון השם יתברך ורצון זקנו אדוננו מורנו ורבונו זכרונו לברכה הוא בודאי בזה.** והטוב בעיניו יעשה מעתה והבחירה חפשיית ואין שום מניעה בעולם: דברי אוהבו באמת לנצח צועק מנקדה טובה שבלב: **נתן הנ"ל:**

